

LADISLAV KUBIZŇÁK

POLYGON

Z PAMĚTÍ ČESKOSLOVENSKÉHO ZPRAVODAJSKÉHO DŮSTOJNÍKA

 GRADA®

GRADA®

Z PAMĚTÍ ČESKOSLOVENSKÉHO
ZPRAVODAJSKÉHO DŮSTOJNÍKA

POLYGON

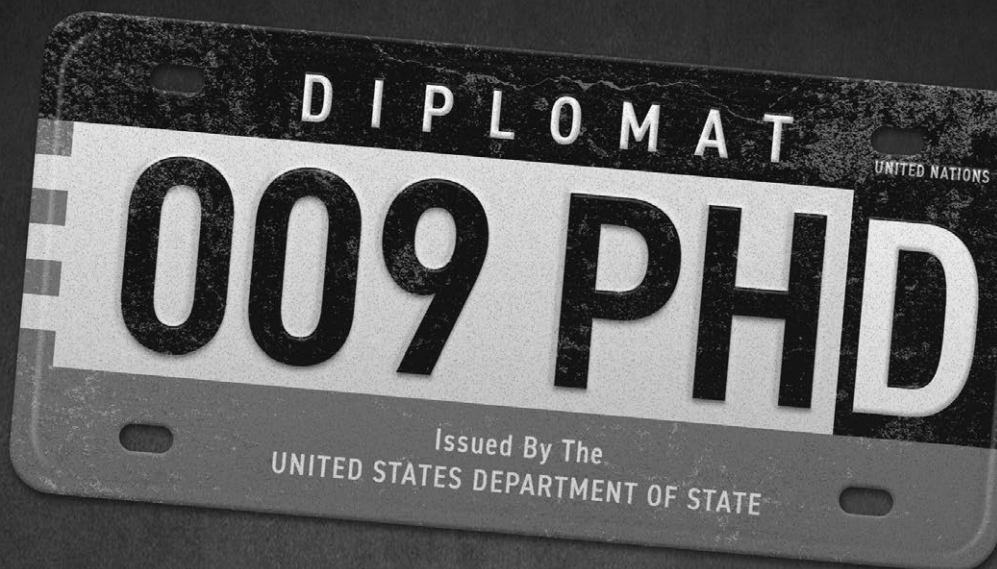
INFORMATION IS EVERYTHING

Existuje prastaré indiánské přísloví: Věci žijí tak dlouho, dokud žije poslední člověk, který si je pamatuje. Lidi se naučili věřit paměti raději než historii. Paměť, tak jako oheň, je jasná a nezměnitelná. Zatímco historie slouží těm, kteří ji chtějí ovládat.

PRAHA – NEW YORK 2019

LADISLAV KUBIZŇÁK

POLYGON

Z PAMĚTÍ ČESKOSLOVENSKÉHO ZPRAVODAJSKÉHO DŮSTOJNÍKA

 GRADA®

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele. Neoprávněné užití této knihy bude trestně stíháno.

POLYGON

Copyright © Ladislav Kubizňák, 2019

© Grada Publishing, a. s., 2019

Odpovědná redaktorka Daniela Řezníčková

Obálka Ondřej Mikulecký

Grafická úprava a sazba Roman Křivánek, Art007

Fotografie archiv autora

GRADA

Vydala Grada Publishing, a. s., v Praze roku 2019 jako svou 7241. publikaci

Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod

Grada Publishing, a. s.,

U Průhonu 22, Praha 7

ISBN 978-80-271-2974-4 (ePub)

ISBN 978-80-271-2973-7 (pdf)

ISBN 978-80-271-0838-1 (print)

PŘELOMOVÉ UDÁLOSTI

Je pozdní srpen roku 1988. Na Manhattan dopadá odpolední slunce a ve vzduchu je již cítit blížící se podzim. Před půlrokem jsem byl centrálou povýšen po třech letech operativní práce v jednom z nejtěžších západních kontrarozvědných prostředí na zástupce rezidenta, v kódu NATO Acting COS (Chief of Station, v názvosloví KGB je ekvivalentem rezident). Ta samá pozice je ještě na rezidentuře Peking. Centrála rozvědky tím zdůraznila důležitost našeho newyorského i pekingského pracoviště.

Blízko Columbus Circle nacházející se na spojnici 8. Ave., Broadwaye a Central Park South mám důležitou konspirativní schůzku s prioritou vysokého stupně utajení, s agentem působícím v Columbia University New York, který je blízký zdrojům Zbigniewa Brzezińskiego...

Před akcí jsem si ještě prověřil radiačním detektorem auto. Jeho použití je vždycky rizikové. Nerad bych, aby byl můj kontakt zachycen nějakým radiačně kamerovým uličním čidlem. Kontrolu, zda nemám na sedačkách kontaktní značící materiál, třeba postřík vyzařující radioaktivní látku používanou v nátěrech a fotografických vývojkách, dělám pravidelně po každé opravě v servisu. Nic jsem nezjistil. Asi mi už hrabe, ale před nedávnem přijel z přípravy operace s krycím názvem Cokeville Assets (Cokevillská aktiva) autem náš

důstojník. Lehce se motal a bylo na něm vidět, že byl něčím omámen. Mohl dostat na golfu, z něhož se vracel, v nápoji psychotropní látku, která primárně působí na centrální nervovou soustavu. Ta mění mozkové funkce a způsobuje dočasné změny ve vnímání, náladě, vědomí a chování. Již první užití může způsobit velké psychické potíže: psychózy, týdny trvající noční můry a další záludnosti.

Nechtěl jsem žádnou svou chybou položit agenta, s nímž jsem měl právě schůzku. Delší dobu se projíždím po Manhattanu. Pod legendou nákupu provádím obranu proti sledování. Tentokrát sledovací skupinu FBI v autech nevidím. Dnes si dávají v terénu pohov a můj pohyb v autě zřejmě sledují pouze přes globální polohovací systém – GPS. Je jasný den, GPS vypadává jen při silných deštích od Atlantiku, pak by museli za mnou, a proto nepoužívám rušičku, ať v klidu vidí pohyb mého auta na obrazovce. Čidlo přijímače mám zamontované zespu na autě.

„To čidlo GPS je tam proto, abych se v Americe neztratil a manželka mě našla,“ uklidňoval jsem portorikánského automechanika na 120. ulici, který ho omylem objevil v karoserii při jedné opravě vozidla. „Klidně ho tam nech.“

Díval se na mě hodně podezřívavě, ale nakonec se zřejmě pod vlivem motto: náš zákazník, náš pán, o něj přestal zajímat.

Míjím zvolna the Dakota House na Central Park West, kde byl pomateným člověkem před pár lety zastřelen můj hudební idol mládí John Lennon. Všimnu si pěkně rostlých sekretářek, které cupitají v letních šatech z práce na subway. Na svých nožkách opálených letním sluncem mají kecky, kvalitní kožené lodičky zvýrazňující figuru obvykle nechávají v kancelářích. Tam spíš mohou narazit na své vysněné prince nebo alespoň sekční šéfy. Je to praktické, ale tím si děvčata své postavičky a celkový vjem mírně kazí.

Mám to ale starosti.

Kontakt je na smluveném místě včas, všechno probíhá jako po másle. Naskočí do mého šedého Chevroletu Cavalier s diplomatickou značkou 009 PHD. Je lehce zadýchán a viditelně rozrušen. Buď pospíchal od metra, nebo se něco přihodilo. Jestli ho něco skutečně rozhodilo, muselo to stát za to, protože tenhle chlap je flegmatik. Mé „řemeslo“ mě naučilo trpělivosti, která se mi mnohokrát vyplatila. Čekám tedy, až z tajného spolupracovníka něco vypadne. Když objíždím blok potřetí a on stále mlčí, strčím do něj.

„Tak co tě žere?“

„Rusové nás prodali,“ konečně pronese. První, co mě napadlo, že skutečně prodali kolegu a mě, a pěkně ve mně hrklo. V reakci na překvapivá a spontánní slova instinktivně rukama pevně stisknu volant. Srdce mi buší jako o závod. Dívám se dopředu na cestu, mírně zpomaluji jízdu. Nejraději bych zastavil. Hlavně klid, říkám si.

„To jako nás dva?“ ujišťuji se. Vzápětí si uvědomuji, že kdyby to byla pravda, dnešní akce by se vyvíjela nepochybně jinak. Odmítám si připouštět další pochybnosti.

„Nás dva?“ opakuje kontakt moji otázku a s ulehčením se zasměje.

„Ne, my dva v tom rozhodně nejsme,“ ušklíbne se, když se ujistí, že to myslím vážně. To mě uklidnilo. Američané o nás tedy nevědí.

„Tak co Rusové prodali?“ ptám se přímo, když kontakt opět zmlkne.

„Sovětské politické vedení prodalo celý východní blok...“ pronese po chvíli smrtelně vážně. Teď se zas na něj poněkud nevěřičně otáčím já. Poznám okamžiky, kdy nežertuje ani náhodou. Jeden z nich nastal právě teď.

„Tak to je největší kšeft století,“ odpovím, ale ta informace mě dostala. Honíme si v Americe spolu s ním triko po minovém poli pro zájmy republiky, on riskuje určitě více než já. Jak k tomu přijdeme, že jsme vysokou zkorumpovanou stranickou nomenklaturou našich spojenců najednou hozeni přes palubu? Už je to natvrdo venku, prodej spojenců je silná výstraha, bleskne mi hlavou. SSSR se pod vedením své komunistické strany rozvaluje zevnitř. Rozklad je umocňován umělým vyvoláváním nedostatku v zemi. Vedení strany zaprodává zájmy svého státu pro své vlastní výlučně prospěchářské cíle. Gorbačov se navíc naivně domnívá, že ústupky Západu vyřeší vnitřní problémy SSSR. Prvomájové heslo „Se Sovětským svazem na věčné časy a nikdy jinak!“ ztratí tady na Manhattanu náhle a natvrdo svůj obsah. Lidově řečeno, vytréli si s námi zadek.

Můj kontakt je tak rozrušen, že stejně jak nenadále naskočil do mého vozu, tak z něj i vyskočí na druhém rohu Central Park South, vedle hotelu The Plaza Ivany Trumpové. Ztratí se v davu lidí a v životě už ho neuvidím. Obchod našeho Velkého bratra z pozice dozorce socialistických satelitů je pro něj také velký šok. Prodali i své soupeřníky, kteří tam žijí, na jejich dalším osudu jim pramálo záleželo. Jo, když se kácí les, létají třísky.

Není čas na další filozofování. Před auto mi z bočního pruhu vjel černoch na horském kole s DHL batohem na zádech a jsem rád, že jsem ho nesrazil. Ještě se mému brzdicímu manévru chechtá a vycení na mě přitom své bělostné zuby. Závažné rozhodnutí moskevského politbyra tak obrazně prolétne mimo něj.

Šifra BIP neboli **blesk ihned předat** z rezidentury New York letí vzápětí přes Atlantik do Prahy.

V Praze se sice už blíží půlnoc, ale „bipka“ je určena k distribuci „na všechna nádraží“, nejvyšším představitelům strany a státu – ge-

PŘELOMOVÉ UDÁLOSTI

nerálnímu tajemníkovi, prezidentu republiky, předsedovi federální vlády, ministrům vnitra, zahraničí, obrany, ústředí rozvědky.

Jak sami vyhodnotí toto překvapivé zásadní sdělení, které předznamenává i jejich budoucí osobní osudy? Uvěří mu, pokusí se nějakým způsobem zareagovat, nebo ho prostě odloží jako bezdůvodné?

Vždyť tato zpráva PTZD (Přísně tajné – zvláště důležité) pocházející ze spolehlivého, dlouhodobě využívaného a prověřeného zdroje z bezprostředního okolí Zbiga přináší převratnou informaci o kardinální utajené změně postoje Moskvy vůči pražskému vedení.

Obsahem šifry BIP je varování našemu vedení, že v tajných vyjednáváních USA se SSSR se stále více prosazuje postoj Moskvy. Pro Sověty bude výhodnější přednostně se orientovat na USA a Západ, a to i za cenu postupného obětování východního bloku, jehož podpora je pro ně beztak mimořádně nákladná.

Praha tak s předstihem dostává garantovanou informaci, v té době těžko uvěřitelnou, o přípravě převratných globálních změn obzvláště ve střední Evropě, která byla mezi supervelmocemi potají dohadována za našimi zády! Je to však jen házení hrachu na zeď, žádnou následnou reakci Prahy – odpověď či zpřesňující dotaz – jsem potom již nezaznamenal. Praha tak slepě a poslušně věřila Moskvě. Ve skutečnosti ale mezi našimi vládnoucími silami, které cítí, že začínají postrádat podporu z Moskvy, probíhá boj o moc. Možná i proto jsem se po letech přímo od Miloše Jakeše, bývalého generálního tajemníka, dozvěděl, že žádnou takovou závažnou šifru nepamatuje. On sám se domnívá, že takových „ztracených“ depeších bylo v oněch měsících více...

V ROZVĚDCE

MŮJ PRVNÍ KONTAKT

Nikdy jsem žádost o přijetí do rozvědky nepodal. Ani jsem toho, kromě historek z knih a zhlédnutí pár filmů, o ní moc nevěděl. Rozvědka inzeráty nezveřejňovala, jako to činí dneska. Nikdo z rodiny ani z okruhu mých kamarádů v rozvědce nikoho neznal. Snad ke zpravodajské práci přičichl dědeček legionář, který byl členem vojenského rozvědného oddílu někde v carském Rusku za první světové války.

Šel jsem životem, začínal nabírat první zahraniční zkušenosti. Před vojnou jsem jako studenti VŠE ze zvědavosti jezdili do Tallinnu poznávat Sovětský svaz na výměnné studentské pracovní tábory. Díky tomu se Estonci mohli dostat na měsíc do Prahy.

Z Prahy jsme jeli vlakem, na cestě byly pouze jedny hranice, už jsme se ocitli v Sovětském svazu. Čekalo nás pěkné přivítání. Hraniční kontrola stála za to. Hranice byla obehnána bytelným ostnatým plotem.

„Kam to jedeme, někam do lágru?“ říkali jsme si.

Po vagonu i na jeho střeše běhali a dupali vojáci v okovaných bagančatech, bylo slyšet i štěkání psů.

Na nepříjemný vjezd jsme pomalu zapomněli.

V Tallinnu jsme za velice dobré ceny prodali naše jeansy, svetry, botasky a žili velmi přepychově. Na zábavě pořádané studentskými partnery jsem se poprvé setkal s narkomany. Na nádraží v Leninogradě s první prostitutkou nabízející nám své služby za to, že ji necháme v našem kupé při cestě do Moskvy. Že tam jsme čtyři kluci, jí vůbec nevadilo, lehce nad tím mávla rukou. Stachanovka to asi byla. Z Leningradu jsem do Moskvy neodjel. Z náhlého pomnutí myslí jsem se vrátil do Tallinnu za dívkou, studentkou TPI (Tallinnská Polytechnika), s níž jsem pak strávil 18 let v manželství.

Zpět do města na Něvě se vracím za tři dny dohnat skupinu rovněž se zběhlým kamarádem letecky. Fotím otevřeně z okénka letadla a letuška Aeroflotu mě v souladu s předpisy musí nahlásit.

Za chvíli si ke mně přisedl chlapík a vytáhl skládací červený průkaz KGB. I když jsem toho příliš o KGB nevěděl, ihned mi došlo, že by z toho mohla být pěkná polízanice. Pracovník sovětské kontrarozvědky našťěstí o můj „skalp“ nestál. Nakonec jsme se dohodli, že žádné fotky z letadla nebudou. S těžkým srdcem jsem otevřel foťák a osvítíl film. Operativec z KGB byl spokojený a uznale mi poklepal na rameno.

Tak proběhlo moje první setkání s KGB, o kterém mohu říci, že skončilo remízou. Přišel jsem o film, ale nezatklí mě.

DRUHÝ KONTAKT

Pár dní před Mikulášem v prosinci 1979 jsem propuštěn ze základní vojenské služby do zálohy. Od ministra obrany jsem dostal do kapsy na odchodnou hvězdičku a jako podporučík jsem ukončil základní vojenskou službu u motostřeleckého pluku VÚ 1825 Klatovy v jeho odloučeném prvním praporu ve Kdyni. Vrátil jsem se vlakem do Prahy a nastoupil do civilního zaměstnání. Byl jsem

poslancem a členem rady ONV Praha 4 za Jižní Město. Na nově budovaném sídlišti bylo potřeba řešit řadu problémů. Vůbec jsem se nenudil.

Tři měsíce po příchodu z vojenské základní služby jsem se poprvé tváří v tvář setkal s důstojníkem československé vojenské rozvědky (ZS GŠ ČSLA) na Vojenské správě Praha 4 v Podolí, kam jsem nečekaně dostal předvolání uprostřed týdne. Bylo mi to divné, středa tehdy nebyla úředním dnem. Dozorčí u vchodu mě ale ujistil, že jsem očekáván v pracovně náčelníka, kam jsem svižně vyběhl.

Zaklepal jsem a vešel. Uvnitř k mému překvapení seděl sympaťák téměř filmového kalibru Ladislav K. Plukovníka jsem znal z doby svého působení jako historicky prvního člena rady ONV 4 za Jižní Město.

„Promiňte, to je asi omyl,“ omluvil jsem se a chtěl odejít.

„To je v pořádku, pojdte dál!“ zavolal mě zpátky.

Po krátkém zdvořilostním úvodu padla otázka, zda bych měl zájem o práci ve vojenské zpravodajské službě. Vůbec jsem takový dotaz nečekal. Najednou chápete, že se váš život bleskově mění. Vyčtené klukovské sny se stávají hmatatelnou realitou. Už jako kluk jsem byl častým návštěvníkem kasáren v Jaroměři. Uměl jsem rozebrat samopal pumpičku i nové AK 47.

Přikývl jsem.

Nastalo období vyplňování různých papírů, lékařských prohlídek, jazykových a psychologických testů. V té době jsem si udržoval kondici denním běháním v hostivařském parku, plaváním v bazénu na Zeleném pruhu a dalšími aktivitami.

Nečekaný zádrhel se objevil v posledním článku kolečka zdravotní prohlídky v Ústřední vojenské nemocnici. Tam jsem běhal

s papíry pod legendou, že se chci stát důstojníkem z povolání u nějakého útvaru v Horní Dolní. Narazil jsem na mladého nadporučíka-internistu, který mě chtěl od této v jeho očích zběsilé myšlenky stát se „furfákem“ odradit a napsal do mých papírů, že jsem neschopen. Celý proces jsem musel absolvovat znovu s výmluvou, že mi dcera polila papíry a potřebuji devět nových potvrzení od jednotlivých specialistů. Interně jsem se vyhnul. Vyšetřil mě přímo podplukovník, který na specializovaném pracovišti v Dejvicích obsluhoval generálskou armádní klientelu.

Můj náborář, který se čerstvě vrátil z rezidentury Brusel (sídlo NATO), mě odvedl na jazykové testy.

„Pokud budou výsledky dobré, budete se rovnou učit dva cizí jazyky. Tak se na to připravte, dostanete to rozkazem,“ upozornil mě. Podle testů jsem se byl schopen v relativně krátké době naučit anglicky a italsky a přidat tyto řeči ke své ruštině a němčině. Přitom jsem byl na jazyky od mládí spíše antitalent.

Nastal velký den. Předvolali mě před velkou finální komisí v počtu několika důstojníků vysokého ranku v civilu a musel jsem absolvovat odpolední pohovor s řadou otázek a testů. To se konalo v nejvyšším patře Ústředního domu armády na náměstí Říjnové revoluce (dnes Vítězné náměstí) v Praze 6. V komisi seděl intelektuálně vyhlížející člověk. Chtěl, abych popsal agentovi svoji cestu z práce do místa bydliště.

„Na stanici metra linky C Budějovická nasednete do autobusu MHD číslo 206 a pojedete do stanice Modrá škola. Vydáte se zpět asi 200 metrů proti směru jízdy a zahnete doprava...“

Ani nevím, jak jsem si vybavil jeden pro mě tehdy nepodstatný detail, a ještě jsem dodal: „Vy ale budete jako obvykle pokračovat v jízdě dál.“

Mezi přítomnými to zašumělo a vyměnili si mezi sebou udivené pohledy.

„Jak to víte, že mám jet dál?“ zeptal se onen muž poněkud překvapeně.

„Před nějakou dobou jsem vás mimoděk jednou zaregistroval v tom autobusu a v momentu dotazu jsem si ten poznatek vybavil,“ odpověděl jsem podle pravdy.

Nastalo překvapené ticho.

„Víte, máte po oholení takovou nezaměnitelně modrou bradu,“ dodal jsem na vysvětlenou.

Ten dotyčný byl náčelníkem vojenské rozvědné školy, tehdy umístěné nedaleko Karlova mostu, která se zabývala přípravou budoucích zpravodajských důstojníků. U něj i dalších členů komise jsem právě tímhle postřehem získal další body a ve finále i doporučení pro přijetí do služby armádní rozvědky.

Cesta k tomu stát se důstojníkem vojenské zpravodajské služby generálního štábu MNO se tak otevřela. Měl jsem se naučit anglicky a italsky a být vyslán do Říma pod krytím delegáta letecké společnosti. Proč právě do Itálie, to jsem se nikdy nedozvěděl.

V říjnu roku 1917 spojené německo-rakousko-uherské síly porazily italskou armádu v bitvě u Caporetta a fronta se zastavila až na řece Piavě. Tam padl můj dědeček z otcovy strany. Sice přispěl svým životem k porážce italské armády, ale můj tatík potom vyrůstal jako polosírotek, což mě osobně od angažmá v Itálii odrazilo. Ale to jsem raději nikde nevykládal.

Nebyl však všem dnům konec. Jednoho dne na dveře mé kanceláře „...ozvalo se znenadání velmi jemné zaťukání, a pak už ne...“, jak píše E. A. Poe ve své básni *Havran*. Všechno bylo náhle jinak. Můj vojenský operativec mi k mému i svému překvapení

sdělil, že na základě rozhodnutí z nejvyšších míst jsem převelen z vojenského zpravodajství do civilní rozvědky. Zanedlouho jsme se sešli v Praze před vchodem do Obecního domu, v podloubí, tam neprší, kde jsem byl předán kádrovákovi Hlavní správy rozvědky.

V Obecním domě jsem měl v červenci roku 1976 za studenty naší fakulty na promoční ceremonii děkovnou řeč netuše, že v sále sedící čerstvý absolvent fakulty Jirka Paroubek se jednou stane předsedou vlády a v této funkci se ke mně otočí zády. Ale o tom až později...

V CENTRÁLE ROZVĚDKY

V rozvědné škole jsem absolvoval kromě odborných i zkoušky z ruského, německého a anglického jazyka, italština padla. Byl jsem zařazen na centrálu. Abych dodržel dresscode služby, pořídil jsem si tmavý konfekční oblek z OP Prostějov. Takto vybaven jsem se vrhl do každodenní práce. Nejdříve na přidělenou francouzskou problematiku, pak na německou. Harcovníci se na mě dívali všelijak: přišel nějaký s civilní vysokou školou a vybaven jazyky.

„Četla jsem celou tvárový rozkaz o tvém zařazení, kde jsou uvedeny kromě vysokoškolského vzdělání i tři placené jazyky...“ prohodila ke mně starší pracovnice archivní služby.

To byla pravda, neměl jsem potřebu s ní polemizovat.

„Jsi nějaký chytrý, to nemají ani někteří náčelníci,“ pronesla uznale.

Raději jsem s ní nediskutoval ani nyní. Mé tehdejší zařazení však využívalo dvě třetiny mé kapacity. Koukal jsem se z okna budovy na kopci ve Střelnické ulici na Prahu. Vybavil jsem si obsah zajímavé knihy Tadeusze Brezy *Bronzová brána*, což je jeden

ze slavnostních vchodů do vatikánských paláců. Polský diplomat seznamuje čtenáře s organizací a prací správního aparátu: s kurií, s ovzduším a s analytickým myšlením a jednáním Vatikánu, nuceného se ve své politice vyrovnávat se složitými problémy, před něž jej staví měnící se svět. Fungování Vatikánu a celé papežské instituce je dozajista velice zajímavým subjektem zkoumání. Nicméně to, co je číní tak zajímavým, je především zdroj jejich obrovského vlivu, a tím je právě katolická církev stará více než 2000 let a sdružující více než miliardu věřících. Po této inspiraci jsem se rozhodl z cvičných důvodů shromáždit všechny dostupné informace o západoněmeckých speciálních službách a udělat z nich analytickou zprávu. Zaměstnanci západoněmecké ambasády v Praze, kteří pod jejím krytím pracovali pro BND (Bundesnachrichtendienst), dostávali krycí jména podle názvů stromů. Existovali jejich operativci s krycím značením Cedr, Hloh, Sekvoj, Buk. V jejich sídle v Pullachu nedaleko Mnichova se takové pojmenování docela líbilo.

Tématem jsem se zabýval téměř dva týdny. Náčelník oddělení byl spokojen, že jsem si našel uplatnění, a mě analytická práce pojmenovaná „Západoněmecké zpravodajské služby“ poměrně zaujala. Po jejím dokončení jsem ji odevzdal. Pomalu jsem na ni zapomínal a bral ji jako cvičení. Jednoho dne si mě zavolal k sobě sám náčelník odboru zahraniční kontrarozvědky.

Vešel jsem do jeho velké kanceláře.

„Láďo, ta tvoje analýza se přes ministra vnitra dostala až...“ sdělil mi a v púlce věty si musel jako z udělaní zapálit cigaretu. Byl jsem neskutečně nervózní. Jeho sdělení i forma mohly znamenat cokoliv. Tak kam se dostala?

Náčelník vyfoukl kouř.

„...se dostala až k prezidentovi republiky, který si ji pečlivě přečetl, udělal několik poznámek a na okraj úvodního listu napsal dobré ocenění.“

Na takovou informaci se vyplatilo chvíli počkat.

Pomaloučku jsem začínal v rozvědce získávat ostruhy. Byl jsem pověřen doprovodem zkušeného operativce do Vídně. Čekala ho velice důležitá schůzka s vysoce postaveným agentem rakouské policie. Ráno za rozbřesku jsme vyrazili do Mikulova.

Kontrola na hranici proběhla bez problémů, celníci nás ignorují, máme přece jenom na autě CD, k něčemu to je dobré. Konečně jsme vyjeli do hlavního rakouského města, které je semeništěm špiónů. Rezidentura Vídeň nám připravila kontrolní trasu obrany proti sledování. Měl jsem za úkol zjišťovat, zda můj kolega nemá při příchodu na schůzku „stín“. V případě nebezpečí jsme měli domluvené signály a ústupovou cestu. Místo schůzky bylo v Schnitzelhausu na Rasumovskygasse. Vešel jsem do čisté restaurace a s chutí jsem si objednal smažený vídeňský telecí řízek, který je dobře naklepaný a velký jako fotbalové hřiště. Přišel můj kolega a vzápětí náš člověk. U stolu spolu mluvili déle než hodinu.

Pomaloučku se tu měnili hosté: všichni odcházející i příchozí vypadali normálně. Jak rychle ve mně mizel řízek a zákusek, tak ze mě spadla i určitá nervozita. Byla to přece jenom ostrá akce v zahraničí. Nakonec se agent rozloučil a odešel. Po něm i jeho řídicí důstojník. Byl jsem stále připraven na případné převzetí tajných materiálů. Kolega vypadal spokojeně, do Prahy přinášel řadu důležitých informací, kromě jiného i o činnostech a lokalizaci amerických (CIA) a německých (BND) rozvědek ve Vídni (později jsme přes našeho agenta získali pro spolupráci i jeho syna).

Uplynulo několik týdnů, když jsem byl jednoho podzimního odpoledne povolán k náčelníkovi odboru.

„Jsi přeražen na americký úsek a tvoje budoucí vyslání je rezidentura New York,“ oznámil mi plukovník suše.

Zalupal jsem po dechu. Na tak důležitou a obtížnou štaci se obvykle vysílali zkušení operativci až po návratu z prvního dlouhodobého vyslání. Od dalšího dne jsem tak měl na starosti v oblasti speciálních služeb rezidenturu Washington i New York.

Po delší době se v létě najednou v mé kanceláři objevil náčelník rozvědky generál Sochor v doprovodu šéfa mého odboru.

„Co tady ještě děláš, kdy půjdeš do legalizace?“ ptal se mě.

To však byla otázka na mého vedle stojícího šéfa. Nechtěl jsem ho shodit, ale sám jsem požadované informace neznal.

„Určitě po žních,“ odvětil jsem nazdařbůh. V září jsem byl skutečně přesměrován do legalizace na ministerstvo zahraničních věcí.

Ze stanice metra Malostranská jsem chodil do práce ze zásady přes Hrad pěšky. Mohl jsem se nadýchat čerstvého vzduchu a téměř denně mít jako na dlani americké velvyslanectví. Mají tam takový malý zámeček umístěný v polovině strahovského svahu, ideální místo pro příjem krátkých šifrovaných zpráv vysílaných jejich agenty.

Legalizačním pracovištěm se stalo ministerstvo zahraničních věcí, odbor mezinárodních organizací. Mám být vyslán jako představitel republiky do 5. výboru (administrativně rozpočtového) Valného shromáždění OSN v New Yorku. Jeho náplň pracovně obsahovala rozpočet OSN, příspěvky členských zemí, personální otázky, penzijní fond, financování mírových sil a další.

Mým skutečným pracovištěm byl však odbor zahraniční kontrarozvědky, který zabezpečoval úsek kontrarozvědných a rozvěd-